

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

EL

Ομιλία

Λουξεμβούργο, 10 Οκτωβρίου 2019

Ομιλία του Klaus-Heiner Lehne, Προέδρου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Παρουσίαση της ετήσιας έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου
για το οικονομικό έτος 2018
στο Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων (ECOFIN)

Λουξεμβούργο, 10 Οκτωβρίου 2019

Σε περίπτωση διαφορών υπερισχύει το κείμενο που θα εκφωνηθεί.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Αξιότιμες κυρίες και αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Κυρίες και κύριοι,

Ως Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, επιτρέψτε μου να σας ευχαριστήσω για τον χρόνο που αφιερώνετε αυτό το πρωινό στην ετήσια έκθεσή μας για το 2018, στην οποία σας παρουσιάζουμε την αξιολόγησή μας όσον αφορά τη δημοσιονομική διαχείριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ελέγξαμε τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2018 και καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι παρέχουν εύλογη εικόνα της οικονομικής κατάστασης της ΕΕ.

Όσον αφορά τα έσοδα του προϋπολογισμού της ΕΕ, δεν διαπιστώσαμε σημαντικό επίπεδο σφάλματος. Ως εκ τούτου, διατυπώνουμε εκ νέου γνώμη χωρίς επιφύλαξη σχετικά με την κανονικότητα του σκέλους των εσόδων του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Όσον αφορά το σκέλος των δαπανών, διατυπώνουμε, όπως και τα δύο προηγούμενα έτη, ελεγκτική γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με την κανονικότητα των πληρωμών. Με άλλα λόγια, τα σφάλματα που εντοπίσαμε στο πλαίσιο των ελεγκτικών εργασιών μας δεν ήταν διάχυτα και, ως εκ τούτου, δεν διαστρεβλώνουν την πραγματική εικόνα της χρηματοοικονομικής κατάστασης της ΕΕ.

Πρόκειται για μία από τις θεμελιώδεις διαπιστώσεις των ελέγχων μας, καθώς επιβεβαιώνει το γεγονός ότι η δημοσιονομική διαχείριση της ΕΕ παρουσιάζει σταθερή βελτίωση τα τελευταία χρόνια. Θεωρούμε ενθαρρυντικό το γεγονός ότι, όχι μόνον η Επιτροπή, αλλά και τα κράτη μέλη κατόρθωσαν να διατηρήσουν την πρόοδο που είχε σημειωθεί τα δύο προηγούμενα χρόνια.

«Γνώμη με επιφύλαξη» σημαίνει ουσιαστικά «ναι μεν, αλλά...». *Ναι μεν* οι πληρωμές ήταν ως επί το πλείστον κανονικές, *αλλά* εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα.

Όσον αφορά τις δαπάνες, που αποτελούν κατά παράδοση το σημαντικότερο στοιχείο που παρουσιάζουμε στη δήλωση αξιοπιστίας μας, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 2,6 %¹. Αυτό σημαίνει ότι, κατά την εκτίμησή μας, ποσοστό 2,6 % των πληρωμών δεν θα έπρεπε να είχαν πραγματοποιηθεί, διότι τα σχετικά κεφάλαια δεν χρησιμοποιήθηκαν σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ. Σημαντικό θεωρείται το επίπεδο σφάλματος που υπερβαίνει το 2 %.

¹ Κατώτατο όριο σφάλματος: 1,8 %, εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος: 2,6 %, ανώτατο όριο σφάλματος: 3,4%. Σημείο 1.15 της ετήσιας έκθεσης.

Ωστόσο, δεν θα κουραστώ να επαναλαμβάνω πως αυτό δεν σημαίνει ότι ποσοστό 2,6 % των πληρωμών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ κατασπαταλήθηκε. Ακόμη και στις περιπτώσεις που οι κανόνες για κάποια συγκεκριμένη πληρωμή δεν έχουν τηρηθεί, η δαπάνη ενδέχεται εντούτοις να έχει επιτύχει τον σκοπό της.

Παράλληλα με τη συνολική αυτή εκτίμησή μας, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι μεγάλο μέρος των δαπανών που υποβάλαμε σε έλεγχο δεν περιείχε σημαντικό επίπεδο σφάλματος. Ιδίως, ωστόσο, η συνολική αυτή εκτίμηση επισκιαίνει μια σημαντική διάκριση: ο τρόπος εκταμίευσης των κεφαλαίων της ΕΕ έχει σημαντικό αντίκτυπο στον κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος. Αυτή η πληροφορία μπορεί ενδεχομένως να σας φανεί χρήσιμη ενόψει της συζήτησης μελλοντικών νομοθετικών προτάσεων.

Για τις δαπάνες που διέπονται από πολύπλοκους κανόνες, το επίπεδο σφάλματος εκτιμάται σε 4,5 %, ποσοστό σχετικά υψηλό. Οι δαπάνες αυτού του είδους αντιστοιχούν στο ήμισυ περίπου του προϋπολογισμού της ΕΕ² και συνίστανται κυρίως σε «πληρωμές βάσει απόδοσης εξόδων», στο πλαίσιο των οποίων οι δικαιούχοι υποβάλλουν αίτημα απόδοσης των επιλέξιμων εξόδων στα οποία έχουν υποβληθεί. Τέτοιου είδους δαπάνες, ενδεικτικά, αφορούν ερευνητικά έργα ή έργα περιφερειακής και αγροτικής ανάπτυξης.

Αντιθέτως, ο κίνδυνος σφάλματος είναι χαμηλότερος στην περίπτωση των δαπανών που διέπονται από απλούστερους κανόνες. Σε αυτές περιλαμβάνονται κυρίως οι «πληρωμές βάσει δικαιωμάτων». Σε αυτή την περίπτωση, οι δικαιούχοι λαμβάνουν ενίσχυση εφόσον πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις. Ενδεικτικά αναφέρω τις άμεσες ενισχύσεις προς γεωργούς και τις υποτροφίες προς σπουδαστές.

Κυρίες και κύριοι,

Κατά τις επισκέψεις μου σε διάφορες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, είχα ήδη την ευκαιρία να ενημερώσω προσωπικά ορισμένους εξ υμών για την αλλαγή στην προσέγγιση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου στο πλαίσιο της πολυετούς στρατηγικής του. Η ανταπόκριση ήταν θετικότερη, κάτι για το οποίο σας είμαι ευγνώμων.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο σκοπεύει να θεμελιώνει τη δήλωση αξιοπιστίας που διατυπώνει σε μια προσέγγιση βεβαίωσης. Αυτό σημαίνει ότι πρόθεσή μας είναι στο μέλλον να εξετάζουμε τις ελεγκτικές εργασίες τρίτων, ιδίως της Επιτροπής, η οποία βασίζεται στις δικές της εξακριβώσεις και σε εκείνες που πραγματοποιούνται σε εθνικό επίπεδο στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, αντί να διενεργούμε οι ίδιοι ολοένα επαχθέστερους ελέγχους σε όλες τις περιπτώσεις που αντίστοιχοι έλεγχοι έχουν ήδη πραγματοποιηθεί από άλλους.

Με απλά λόγια, πρόθεσή μας είναι να χρησιμοποιούμε τις εργασίες που ήδη έχουν πραγματοποιήσει άλλοι, υπό την προϋπόθεση ότι τα αποτελέσματά τους είναι αξιόπιστα. Όπως θα διαπιστώσετε διαβάζοντας την ετήσια έκθεσή μας, συχνά τηρούμε επικριτική στάση έναντι πολλών από τους ελέγχους εξακρίβωσης που διενεργούν τα κράτη μέλη και η Επιτροπή. Παραδείγματος χάριν, στον έλεγχο των δαπανών στον τομέα της Συνοχής σε εθνικό επίπεδο εμπλέκονται περίπου 126 διαφορετικές αρχές. Η κατάσταση αυτή συχνά δυσχεραίνει τη χρήση των αποτελεσμάτων των σχετικών

² 50,6 %

εργασιών αλλά και τη δυνατότητά μας να βασιστούμε σε μεγαλύτερο βαθμό σε αυτά. Θα ήμουν άδικος αν δεν αναφερόμουν επίσης στις σημαντικές προσπάθειες που καταβάλλει η Επιτροπή προς την κατεύθυνση της βελτίωσης των εργασιών των διάφορων εθνικών αρχών.

Για τον λόγο αυτό, συνεργαζόμαστε με την Επιτροπή προκειμένου να δημιουργήσουμε τις αναγκαίες προϋποθέσεις για να κινηθούμε προς την κατεύθυνση της προσέγγισης βεβαίωσης. Δράττομαι αυτής της ευκαιρίας για να ευχαριστήσω τον Επίτροπο Oettinger για τη στήριξή του και προσβλέπω στη συνέχιση της εποικοδομητικής συνεργασίας με τον διάδοχό του.

Επιτρέψτε μου τώρα να αναφερθώ στους επιμέρους τομείς πολιτικής και να επισημάνω ορισμένες από τις κύριες διαπιστώσεις μας:

Στον τομέα «Ανταγωνιστικότητα» του ΠΔΠ εντοπίσαμε αισθητά λιγότερα σφάλματα σε σύγκριση με το περασμένο έτος (2 %). Οι μη επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού εξακολουθούν να αποτελούν την κύρια πηγή σφαλμάτων στον τομέα της έρευνας.

Στον τομέα της «Οικονομικής και Κοινωνικής Συνοχής», εκτιμήσαμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 5 %. Το πλήθος και ο αντίκτυπος των σφαλμάτων που εντοπίσαμε υποδηλώνουν ότι εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες που σχετίζονται με την κανονικότητα των δαπανών που δηλώνουν οι εθνικές διαχειριστικές αρχές. Το βασικό πρόβλημα που διαπιστώσαμε, και το οποίο αφορούσε τη δήλωση μη επιλέξιμων δαπανών για έργα, επιδεινωνόταν από το γεγονός ότι ορισμένες χώρες συμπλήρωναν τις ήδη πολύπλοκες ενωσιακές προϋποθέσεις με πρόσθετες εθνικές (κανονιστικός υπερθεματισμός).

Στον τομέα «Φυσικοί πόροι», εκτιμήσαμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 2,4% και οφείλεται σε έναν συνδυασμό προβλημάτων: στη δήλωση μη επιλέξιμων δαπανών, στην παροχή ανακριβών πληροφοριών σχετικά με την έκταση ή τον αριθμό των ζώων, σε προβλήματα των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων και σε διοικητικά σφάλματα. Συνολικά, ωστόσο, οι άμεσες ενισχύσεις δεν περιείχαν ουσιώδες σφάλμα. Το νέο αυτό μας χαροποιεί.

Στον τομέα «Ασφάλεια και ιθαγένεια» επισημαίνουμε αδυναμίες στην εφαρμογή των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων αλλά και συστημικές αδυναμίες στα κράτη μέλη σε σχέση με τη διαχείριση του Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας.

Κυρίες και κύριοι,

Οι ελεγκτικές εργασίες που μόλις σας παρουσίασα καταδεικνύουν ότι, παρά τα πολλά εναπομένοντα προβλήματα, η ΕΕ για τρίτο συνεχή χρόνο, με συνέπεια, πληροί υψηλά πρότυπα λογοδοσίας και διαφάνειας κατά τη δαπάνη του δημόσιου χρήματος.

Ωστόσο, δεδομένων των αυξανόμενων προκλήσεων που έχει να αντιμετωπίσει η Ένωση με προϋπολογισμό που αντιστοιχεί μόνο στο 1 % περίπου του αθροίσματος των ακαθάριστων εθνικών εισοδημάτων όλων των κρατών μελών, είναι εξαιρετικά σημαντικό οι ενωσιακές δαπάνες όχι απλώς να συμμορφώνονται με τους κανόνες, αλλά και να αποφέρουν αποτελέσματα. Στο μέλλον, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο θα εστιάσει σε μεγαλύτερο βαθμό σε αυτήν ακριβώς την πτυχή.

Εστιάζουμε στην προστιθέμενη αξία της ευρωπαϊκής δράσης. Κάθε ευρώ που δαπανάται σε ευρωπαϊκό επίπεδο πρέπει να αποφέρει προστιθέμενη αξία που δεν θα είχε επιτευχθεί αν η αντίστοιχη δαπάνη γινόταν σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο.

Θα σας ήμουν ευγνώμων αν μας υποστηρίζατε στο πλαίσιο αυτό, με ιδέες και προτάσεις για τις μελλοντικές μας εργασίες.

Επιτρέψτε μου, πριν ολοκληρώσω, να ευχαριστήσω τη φινλανδική Προεδρία του Συμβουλίου για την εξαιρετική συνεργασία που υπήρξε, πιστεύω, αμοιβαία επωφέλης. Προσβλέπω στη συνέχιση αυτής της εξαιρετικής συνεργασίας το επόμενο έτος με την κροατική Προεδρία του Συμβουλίου.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας. Ευχαρίστως θα απαντήσω σε τυχόν ερωτήματα ή παρατηρήσεις σας.